

ก. หนังสือและบทความภาษาไทย

กิตติ ประทุมแก้ว. การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, ๒๕๑๒.

กระทรวงมหาดไทย. "รายงานการประชุมข้าหลวงเทศาภิบาล" ปีที่ ๑๔ วันที่ ๗ กันยายน ร.ศ. ๑๓๑ ใน เทศาภิบาล เล่มที่ ๑๕ (กรกฎาคม ๒๔๕๖).

_____. กรมมหาดไทย. "ประวัติการปกครองระบอบเทศบาลในประเทศไทย" รายงานกิจการประจำปี พ.ศ. ๒๔๕๕ พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๔๕๕.

จัญญ์ สุภาพ. ระบบการเมืองเปรียบเทียบ (ประชาธิปไตย : เผด็จการ) และหลักวิเคราะห์การเมืองแดนใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕.

จำแสนยบดี, พระยา. (ผู้จัดและเรียบเรียง). รายงานการประชุมข้าหลวงเทศาภิบาล. พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพรตชนาการ ร.ศ. ๑๒๔.

ชูบ กาญจนประกร. "อุดมคติและการดำเนินการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย" ใน บทความและรายงานการสัมมนาทางวิชาการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น. หน้า ๑ - ๑๕. พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๕.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น. พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๐.

ชูศักดิ์ เทียงตรง. การบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทย. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๘.

ชำนาญ ยุบรุณ. การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจทางการปกครองของกฎหมายไทย.

พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๘.

_____. "เทศบาล" วารสารเทศบาล. ๑ (พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๕๔).

_____. "วิธีปรับปรุงเทศบาล", เอกสารประกอบความรู้. การประชุมใหญ่
นายกเทศมนตรี ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๓. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น,
๒๕๕๓.

คำรง ลัทธพิพัฒน์. "การพัฒนาการเมืองในท้องถิ่น" ใน ทฤษฎีและแนวความคิด
ในการพัฒนาประเทศ. หน้า ๑๒๐ - ๑๓๔ อมร รัชศาสตร์ และ
ชัตติยา กรรณสูตร (เรียบเรียง). พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๐๘.

_____. "พนักงานส่วนท้องถิ่น" ใน บทความและรายงานการสัมมนาทาง
วิชาการเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น. หน้า ๔๓ - ๖๒. พระนคร :
โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๘.

ทรงวุฒิ งามศรี. นายอำเภอในฐานะประธานกรรมการสุขาภิบาล. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๑.

นรกิจบริหาร, หลวง. คำบรรยายการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. (ตามหลัก
ทั่วไปและเฉพาะประเทศไทย). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไต้วัฒนาพานิช,
๒๕๑๓.

ประยูร กาญจนกุล. กฎหมายปกครอง. (ภาค ๑ และ ภาค ๒). พระนคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒.

ประหยัค หงษ์ทองคำ. การพัฒนาการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์นำอักษรการพิมพ์, ๒๕๑๕.

_____. "บทบาทในการบริหารระหว่างคณะเทศมนตรีกับพนักงานเทศบาล". ใน เอกสารประกอบความรู้. การประชุมใหญ่สันนิบาตเทศบาล ครั้งที่ ๑๘ หน้า ๑๕๔ - ๒๓๕. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๒๐.

_____. การปกครองท้องถิ่นของไทย. กรุงเทพมหานคร : จัดพิมพ์โดย สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, (อัครสำเนาะ) ๒๕๒๐.

วรภักดิ์พิบูลย์, พระ. คำบรรยายกฎหมายปกครองท้องถิ่น. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์, ๒๕๐๐.

วิจิตร แจ่มใส. "รายได้ของท้องถิ่นและเทศาภิบาล" ใน บทความและรายงานการสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น. หน้า ๖๕ - ๘๔. พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๕.

_____. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางกับความเจริญของท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๑๔.

วิญญู อังคนารักษ์, "แนวความคิดในการปกครองท้องถิ่น" ใน เอกสารประกอบความรู้. การประชุมใหญ่สันนิบาตเทศบาล ครั้งที่ ๑๓ พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๕.

_____. "แนวความคิดเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น" นิตยสารท้องถิ่น. ๑๖ (กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕), ๑ - ๕.

สนธิ วิไลจิต. "ฐานะนายกเทศมนตรี" บันทึกคำบรรยาย. ใน การประชุมใหญ่นายกเทศมนตรี ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๘๗.

สะอาค ปายะนันท์. การคลังส่วนท้องถิ่นกับความมั่นคงของชาติ. วิทยานิพนธ์ :
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร , ๒๕๐๘.

_____ . "การปรับปรุงการปกครองท้องถิ่น : สุขาภิบาล" นิตยสารท้องถิ่น,
๑๕ (มกราคม ๒๕๑๘), ๑ - ๒๘.

_____ . "แนวโน้มในการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย" นิตยสารท้องถิ่น,
๑๕ (พฤษภาคม ๒๕๑๘), ๑ - ๑๓.

สาย หุตะเจริญ. "บทบาทความสัมพันธ์ของการพัฒนาชุมชนและการปกครองส่วนท้องถิ่น"
ใน เอกสารประกอบความรู้. (เล่ม ๑) การประชุมใหญ่สันนิบาตเทศบาล
ครั้งที่ ๘. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๖.

สนธิ บางยี่ขัน. การเมืองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๑๘.

สนธิ เตชานันท์, (รวบรวม). แผนพัฒนาการเมืองไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย
ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์ไทยเกษม, ๒๕๑๘.

สมบุญ ศรีสุพรรณดิษฐ์. "บันทึกปัญหาความร่วมมือบางประการของการปกครองท้องถิ่นใน
นานาชาติ". ใน เอกสารประกอบความรู้. การประชุมใหญ่นายก
เทศมนตรี ครั้งที่ ๒. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๒.

อมร รัชกาลัสค์ย์. "เทศบาลสมัยพัฒนา". ใน เอกสารประกอบความรู้. การ
ประชุมใหญ่นายกเทศบาล ครั้งที่ ๓. ๑ - ๖๖ พระนคร : โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๕.

เอนก สิทธิประศาสน์. "ความรู้เกี่ยวกับนโยบายการปกครองท้องถิ่น". นิตยสารท้องถิ่น.
๑๖ (มกราคม ๒๕๑๘), ๑ - ๑๑.

ข. กฎหมายและเอกสารทางราชการ

พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพ ร.ศ. ๑๑๖.

พระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ. ๑๒๗.

ประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ. ๑๒๗.

ประกาศใช้พระราชบัญญัติสุขาภิบาลเมืองนครสวรรค์ พุทธศักราช ๒๔๕๘.

พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕.

พระราชบัญญัติรายไ้สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๘.

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๕๖.

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘.

พระราชบัญญัติรายไ้สุขาภิบาล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓.

พระราชบัญญัติจัดสรรรายไ้ประเภทภาษีการค้าให้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล และ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๕.

พระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุราและภาษีเครื่องดื่ม พ.ศ. ๒๕๑๗.

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดสรรรายไ้ ประเภท
ภาษีการค้าให้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๐๕.

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดสรรเงินภาษีสุราและ
ภาษีเครื่องดื่ม พ.ศ. ๒๕๑๗.

กระทรวงมหาดไทย. กฎเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยสำหรับการสุขาภิบาล ตำบล
ท่าฉลอม เมืองสมุทรสาคร ร.ศ. ๑๒๖.

_____ . ข้อมบังคับการประชุมคณะกรรมการสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕ แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔.

_____ . ระเบียบการคลังเกี่ยวกับการฝาก ถอน เบิกจ่าย รักษาและตรวจเงิน
สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๕ และ
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔.

_____ . ระเบียบทรัพย์สินของสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๕๕.

_____ . ระเบียบว่าด้วยการจัดหาพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๑๘.

_____ . ระเบียบว่าด้วยกาจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๑๘.

_____ . ระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๐๘.

_____ . ระเบียบว่าด้วยระเบียบพนักงานสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๕๒๐.

_____ . หนังสือที่ ๒๓๒๕/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๔๕๕ เรื่อง ระเบียบ
การแต่งตั้งและเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาล.

_____ . หนังสือที่ ๑๐๘๓๕/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๔๕๕ เรื่อง การดำเนิน
งานสุขาภิบาลระยะเริ่มแรก.

_____ . หนังสือที่ ๒๑๑๑๓/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๕๕ เรื่อง
การวางแผนดำเนินงานสุขาภิบาล.

_____ . หนังสือที่ ๒๒๐๖๓/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๔๕๕ เรื่อง
การบริหารกิจการสุขาภิบาล.

กระทรวงมหาดไทย. หนังสือที่ ๘๓๕๓/๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๔๘๕ เรื่อง
การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขาภิบาล.

_____. หนังสือควมวกที่ ๘๓๕๓/๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๔๘๕ เรื่อง
การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขาภิบาล.

_____. หนังสือที่ ๒๔๙๔/๒๔๘๕ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ เรื่อง
การปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขาภิบาล.

_____. หนังสือที่ ๒๑๕๓๕/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๐ เรื่อง
ส่วนการบริหารของสุขาภิบาล.

_____. หนังสือควมวกที่ ๒๑๕๘๑/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๐ เรื่อง
การใช้จ่ายเงินงบประมาณสุขาภิบาล.

_____. หนังสือที่ ๑๕๕๕๑/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๐๑ เรื่อง
การใช้จ่ายเงินงบประมาณของสุขาภิบาล.

_____. หนังสือที่ ๑๓๘๘/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๔ เรื่อง
การจัดตั้งสุขาภิบาล.

_____. หนังสือที่ ๕๔๔๕/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๐๖ เรื่อง
การขยายเขตสุขาภิบาลเต็มพื้นที่อำเภอนครชัยศรี.

_____. หนังสือที่ มท.๐๓๑๑/๑๒๘๘๕ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๐๗ เรื่อง
การแต่งตั้งปลัดอำเภอเป็นกรรมการสุขาภิบาลและปลัดสุขาภิบาล.

_____. หนังสือควนที่สุกที่ มท.๐๓๑๒/ว.๕๒๘ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๔
เรื่อง โครงการเงินอุดหนุนเทศบาล สุขาภิบาล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๖.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. หนังสือที่ สร. ๐๔๐๓/ว.๘๘ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม
๒๕๑๒ เรื่อง เงินของกระทรวง ทบวงกรม เทศบาล สุขาภิบาล และ
รัฐวิสาหกิจขาดบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต.

กระทรวงมหาดไทย. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเชื้อโรคตามความในพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๔๘๖.

_____. หนังสือที่ มท.๐๓๑๑/ว.๒๗๐ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๘ เรื่อง ข้อมความเข้าใจในการเสนอขอจัดตั้งสุขาภิบาล

_____. กรมการปกครอง, กองราชการส่วนท้องถิ่น. เพิ่มเอกสารราชการ เรื่อง แผนดำเนินงานขยายเขตสุขาภิบาล.

_____. หนังสือที่ มท.๐๓๐๓/๑๖๕๗๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๐ เรื่อง การพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการปกครองแห่งชาติ.

_____. บันทึกรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการว่าด้วยการปรับปรุงและกำหนดรูปแบบการปกครองและการบริหารของการปกครองสุขาภิบาล ครั้งที่ ๑-๓/๒๕๒๑.

ค. หนังสือและบทความภาษาอังกฤษ

Arthur W. Bromage, Introduction to Municipal Government and Administration. 2d ed. New York : Appleton - Century Crofts, 1957.

Daniel Wit. A Comparative Survey of Local Government and Administration. Bangkok : Prachandra Printing Press, 1961.

Harris G. Montagu. Comparative Local Government. Great Britain : William Brendon and Son, 1948.

Henry Maddick. Democracy, Decentralization and Development. Bombay : Asia Publishing House, 1963.

R.D. Craig. "Memorendom on Municipality"ใน แผนพัฒนาการเมืองไปสู่
การปกครองระบอบประชาธิปไตยตามแนวพระราชาดำริของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว. หน้า ๔๔ - ๕๑ สนิธิ เตชางกูร (รวบรวม)
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยเซชม, ๒๕๑๕.

William V. Holloway. State and Local Government in the United
State. New York : McGraw-Hill Book Company, 1951.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายอนุ สงวนนาม เกิดวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่บ้านวัดโคก ตำบลบ้านฉาง จังหวัดปทุมธานี เป็นบุตรคนที่ ๔ ในจำนวน ๔ คน ของนายแหวน นางบาง สงวนนาม

ประวัติการศึกษา

รัฐศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา ๒๕๐๑ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๐๓ ปลัดอำเภอตรี อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. ๒๕๐๗ ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี

– ปฏิบัติงานพิเศษ เป็นเจ้าหน้าที่โครงการปรับปรุงที่ดินชายทะเล ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี จำนวน ๒๓๐๐ ไร่

พ.ศ. ๒๕๑๔ นายอำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

– ปฏิบัติงานพิเศษ ปลุกสร้างสวนป่า จำนวน ๑๔๔ ไร่ที่บ้านบัวแดง ตำบลบัวแดง อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

พ.ศ. ๒๕๑๖ นายอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

– ปฏิบัติงานพิเศษสำรวจวางแผนถนน และขอที่ดินสร้างทางตามโครงการสร้างทางหลวง เพื่อเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกร โดยกรมทางหลวงแผ่นดินเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ในท้องที่ตำบลมวกเหล็ก ตำบลมิตรภาพ ตำบลลำพญากลาง ตำบลลำสมพุง และตำบลคำพราน

- ปรับปรุงที่พักผ่อนหย่อนใจ "น้ำตกเจ็ดสาวน้อย"
ตำบลมวกเหล็ก โดยปลูกสร้างสวนป่า ศาลาพักผ่อน
และอนุรักษ์ธรรมชาติให้คงไว้ในสภาพเดิม แล้วยก
ให้ของบำรุง กรมป่าไม้เป็นผู้ดูแลรักษา

พ. ศ. ๒๕๑๘

นายอำเภอสถิตยิบ จังหวัดชลบุรี

- ปฏิบัติงานพิเศษ ริเริ่มโครงการชมรมราษฎรอาสาสมัคร
(รส.พป.) เป็นแห่งแรกของจังหวัด ที่อำเภอสถิตยิบ
จังหวัดชลบุรี
- ตั้งกิ่งกาชาดสถิตยิบ และเปิดการฝึกชมรมอาสาสมัคร
ระดับอำเภอ
- สร้างค่ายลูกเสือชาวบ้านและปลูกสวนป่า ที่ตำบลบึงเสวี
อำเภอสถิตยิบ จังหวัดชลบุรี

พ. ศ. ๒๕๒๐

นายอำเภอพระประแดง.

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย